

[Christophersen.]

slag, og vi skal nok komme med vores tanker om, hvordan man kommer ud af disse problemer. Dem kommer vi ikke ud af hurtigt, men det er klart, at vi må begynde på et eller andet tidspunkt. Jeg synes dog, det er en lidt mærkelig måde finansministeren argumenterer på, for det er trods alt regeringens eget finanslovsforslag.

Det, jeg sagde i min tale, var, at det var vel også et problem, som man fra regeringens side måtte erkende, om ikke offentligt så stiltiende, måtte løses. Trods alt er finanslovsforslaget regeringens forslag, og derfor er det også et produkt af regeringens arbejde og af det, som regeringen har fået igennem i folketinget af udgiftsforslag og indtægtsforslag osv. Derfor synes jeg unægtelig, det havde været mere befordrende for den kommende tids arbejde, hvis finansministeren enten slet ikke havde bevæget sig ind på området og dermed stiltiende havde givet mig ret eller ville have erkendt, at der måske trods alt var et problem her, man skulle se lidt nærmere på. Men omstændighederne, udviklingen vil jo tvinge finansministeren ind på den bane, så jeg behøver ikke engang at forlange et yderligere svar af ham.

Derimod vil jeg sige til finansministeren, at vores opfattelse af forligets statsfinansielle virkninger er mindre optimistisk end regeringens egen opfattelse, for forudsætningen for, at det giver overskud, er jo, at alt, hvad der nu påbegyndes, er noget, som ellers ikke ville være blevet påbegyndt, og at de midler, som bliver anvendt til det, ellers ikke var blevet anvendt til andre former for aktivitet. Det er jeg bange for er for optimistisk. Jeg tror ikke, det giver netobeskæftigelse for 21.000 helårsansatte, og derfor tror vi heller ikke på regeringens regnestykke. Konsekvensen af regeringens regnestykke måtte i øvrigt være, at man skulle have lavet en meget, meget større plan, for der er øjensynlig en fin forretning i det, og det kan jeg næppe tro trods alt er regeringens tankegang.

Må jeg så sige til statsministeren om det med de mørklagte forhandlinger, at jeg blev lidt bedrøvet over at høre på statsministeren, for det var, som om han opfattede det som et personligt angreb. Det var der jo ikke tale om. Det, jeg tog frem, er noget, som jeg mener er et alvorligt problem for folketinget. Det er da klart, at man i tidens løb har lavet forlig uden

for denne sal. Det gjorde man i 1930'erne, og det har man gjort i 1940'erne og 1950'erne osv., men det er heller ikke det, at nogen sætter sig sammen og finder en løsning under uformelle former, der er problemet. Det, der er problemet, er, at i de sidste par år er det blevet hovedreglen, at alle mere væsentlige politiske problemer er blevet løst uden for folketingssalen og uden for folketingets udvalg.

Nu har vi jo den formel her i huset, at når statsministeren inviterer partierne, så kommer de, så siger de: vi kommer, når statsministeren kalder, og det er ikke bare høflighed, men det er også udtryk for, at det er regeringen der på godt og ondt dirigerer slagets gang og afgør, inden for hvilke rammer forhandlinger skal finde sted. Men det, jeg godt ville sige – og jeg har forstået, at der var mange i denne debat, der var enig med mig heri – vi er måske næsten et flertal uden om regeringen i den sag, for jeg kunne forstå, at både Danmarks kommunistiske parti, SF og det radikale venstre kunne tilslutte sig synspunktet – det, jeg bare har ønsket at sige, er, at det skaber ikke respekt i befolkningen for folketingets arbejde, at man på denne måde trækker alle væsentlige arbejdsopgaver væk fra folketinget og fra folketingets udvalg og løser dem et andet sted og derefter præsenterer folketinget for de færdige løsninger. Det er en dårlig arbejdsmetode, fordi den ikke giver den offentlighed omkring lovgivningsarbejdet, der er behov for. Derfor var det ikke så meget et angreb på statsministeren eller på socialdemokratiets gruppeformand eller hvem, der ellers er optaget af den sag, som det var en opfordring til statsministeren om at ændre denne praksis. Jeg tror, det er en overordentlig forkert vej, vi er kommet ind på.

Jeg vil godt lige sige til hr. Auken vedrørende hans lille bemærkning, at jeg tror ikke, der er noget galt i, at en regering lægger sine principielle forslag frem. Nu synes jeg heller ikke, at socialdemokratiet har været helt tilbageholdende på det punkt. Jeg husker et skatte-reformforslag, som f. eks. var et meget principielt socialdemokratisk forslag, som kom i forrige samling.

Jeg tror ikke, det gør noget, at en regering kommer med sine tanker om, hvordan de helst ville have tingene. Så kan vi andre jo komme med vores tanker om, hvordan vi helst vil have dem, og så må man formulere et kompromis. Det er forkert at betegne det som kaotiske for-